

In de etalage

Gilde Kamper Oostzevaarders

Ze zijn er nog: Kamper zeevaarders die hun geld verdienen in de Oostzeevaart!

door Jolan Kanters

Het Gilde Kamper Oostzevaarders, geïnspireerd door de Kamper Schippersgilden uit voorgaande eeuwen, is opgericht op 14 maart 2017 te Kampen door de schippers van de zeilschepen Oban, Abel Tasman, Swaensborgh en Hendrika Bartelds. Bij alle schepen staat thuishaven Kampen op de kont. Ze zijn eigendom van vier Kamper gezinnen. In de zomer zie je niet zoveel, want ze zijn alleen in de winter in hun thuishaven. De andere zeven maanden leggen ze duizenden mijlen af in de Oostzee. De thuisbasis is dan meestal Kiel. Ze komen regelmatig in vele Hanzesteden, behalve in Kiel onder meer in Rostock, Wismar en Hamburg. Ook het Deense Ærøskøbing, Marstal, Kopenhagen en Bornholm worden regelmatig aangedaan. In Ærøskøbing is een brug naar de Hollanders genoemd. Want ondanks strenge Europese regels en toegenomen keuringseisen krijgen die eigenwijze ‘Hollanders’ het elke keer weer voor elkaar om hun geld te verdienen in de Oostzee. Wij, de Hollanders, hebben een eigen branchevereniging en goede schepen die aan strenge eisen voldoen. Ze hebben een professionele bemanning en vervoeren betalende gasten. We zijn hier trots op. Daarom hebben we het Gilde Kamper Oostzevaarders opgericht.

Doelstelling van het gilde

Met de aangesloten schepen wordt getracht het vakmanschap van de traditionele zee-zeilvaart vanuit Kampen te behouden en bekend te maken in binnen- en buitenland. Het Gilde toont aan dat met hard werken en een gezonde handelsgeest met Kamper schepen een inkomen kan worden verdiend met het varen op havens van de Oostzee, Noordzee en de Atlantische Oceaan. In de statuten staan kennisuitwisseling en samenwerking centraal, maar er is ook aandacht voor onderlinge activiteiten zoals het jaarlijks samen een vaatje drinken. Het Gilde heeft een prijs gewonnen van het Klassieke Schepen Fonds van de Race of the Classics, een race over de Noordzee waaraan jaarlijks meer dan vijfhonderd studenten uit Nederland deelne-

De Oban aan de kade in Kampen. Foto: Johan Schaart.

men. Elk jaar worden jongeren van de Enkhuizer zeevaartschool opgeleid als stuurman en kapitein, waardoor nautische kennis en vakmanschap behouden blijven. Enkele schepen zijn erkend als nautisch leerbedrijf. Zo worden mensen opgeleid voor het beroep van schipper, stuurman en matroos. Werknemers van het Gilde zijn herkenbaar aan hun gildepennig. De in het werk opgedane ervaringen worden gedeeld via diverse media.

Beknopte beschrijving van de aangesloten schepen

De Oban is een zeilende haringlogger uit 1905. Ze zeilde in 2019 5360 zee-mijlen naar de Zweedse en Finse Scherenkust die wordt gekenmerkt door 20.000 eilanden en smalle doorvaarten. Ook voer ze naar het grootste Zweedse eiland Gotland met de ommuurde hoofdstad Visby. Gotland heeft in de middeleeuwen een belangrijke rol gespeeld in de Hanze en de Oost-zeehandel. Vervolgens voer de Oban naar de Deense eilanden Bornholm en naar Stralsund. Ze gaat in 2021 weer naar Zweden.

De Abel Tasman is een tweemastschoener. Ze werd in 1913 op de scheepswerf van Pattje te Waterhuizen gebouwd voor de zeilende vrachtvaart op de Noord- en Oostzee. In april vertrekt ze vanuit Kampen naar Kiel. Ze vaart

Kaartje van de Oostzee met de plaatsen die regelmatig door de schepen van het Gilde Kamper Oostzeevaarders worden aangedaan. Kaart gemaakt door Remy Steller.

daarnaartoe via de Noordzee, boven de Nederlandse en Duitse eilanden langs en door het Noord-Oostzeekanaal (ook wel Kielerkanaal genoemd). Vanuit Kiel (en andere havens rond de Oostzee) vaart de Abel Tasman de gehele zomer uit. In 2019 was ze in zuidelijk Zweden, Bornholm en Rügen. Komend jaar vaart ze naar Brest.

De driemastschoener Swaensborgh werd gebouwd in 1907 in het Duitse havenstadje Moorege als tweemastschoener en werd later tweemaal verlengd. Ze ziet er markant uit met haar gele masten en drie razeilen. Ze zeilt vooral vanaf Kiel in de Deense Zuidzee. Komend jaar vaart ze naar Brest.

In 1918 werd de Hendrika Bartelds gebouwd in Vlaardingen als haringlogger. Ze zeilt vooral vanaf Kiel en Rostock. De Hendrika is een stoere driemaster met in de voorste mast ook razeilen. Komend jaar vaart ze naar Brest. Jaarlijks varen alle vier de schepen midden augustus door naar Rostock, waar ze met honderden gasten de Hanse Sail varen met de Kamper vlag fier in het want. Daarna is het seizoen nog lang niet voorbij en worden (fiets-)zeilvakanties gevaren voor families, vriendengroepen en bedrijven in de Deense

Zuidzee, waar de Kamper schepen graag geziene gasten zijn.

Eind september varen we allen weer de Noordzee op richting Wilhelmshaven Sail. We houden het weer goed in de gaten, want bij de veelal harde westenwinden proberen we een gaatje te vinden terug naar Nederland. We hebben wel allemaal een AIS (Automatic Identification System), waardoor we goed gezien worden door andere scheepvaart, maar het blijft oppassen op de Noordzee. Wat scheelt is dat alle Kamper schippers jarenlange ervaring hebben.

Een ander belangrijk evenement is de Race of the Young Professionals vanuit Rotterdam met jongeren van grote bedrijven die met ons op de Noordzee wedstrijdzeilen. We proberen Engeland te halen. Deze Race zorgt voor vele vriendschappen en hechte netwerken. Op de maandag na de Race gaan de schepen van het Gilde door naar Kampen. Weer veilig thuis na een eenerend jaar. Even bijkomen en dan... winteronderhoud, keuringen en boeking, want een echte winterslaap zit er niet in. Traditionele zeeschepen vragen veel aandacht en er moet aan allerlei koopvaardijseisen worden voldaan om een Oostzeevaarder te zijn uit Kampen, maar dan kan in maart het nieuwe seizoen weer beginnen.

Wij zijn er trots op dat we uit Kampen komen; het zou fijn zijn als Kampen ook trots is op ons.